\ Raadsvoorstel

Zaak 293320

Onderwerp:	Wijziging GR Omnibuzz (1e fase: afrekensystematiek)
Openbaarheid:	Openbaar
Portefeuillehouder:	Wethouder Coenen
Datum Raad:	6 oktober 2022

\ Samenvatting

In het AB Omnibuzz van 6 juli jl is positief besloten over het starten van de besluitvormingsprocedure om de GR Omnibuzz per 1 januari 2023 te wijzigen met betrekking tot artikel 18, de afrekensystematiek. Het voornemen om de kosten voor het Omnibuzz-vervoer tussen gemeenten anders te verdelen bestaat al sinds de uitbreiding van de GR Omnibuzz in 2016. Via amendementen is destijds verzocht om de afrekening van de kosten meer in lijn te brengen met de daadwerkelijke kosten. Deze wens is later herhaaldelijk geuit vanuit deelnemende gemeenten en kan op ambtelijk draagvlak rekenen. Dit betekent dat dezelfde totale kosten anders verdeeld worden over de deelnemende gemeenten.

Het verzoek richtte zich in eerste instantie op de beheerskosten, maar tijdens de uitwerking is dezelfde lijn doorgetrokken naar de vervoerskosten. Dit is geconcretiseerd door de afrekening van de vervoerskosten op basis van zones om te zetten naar kilometers. Kilometers liggen immers aan de basis van de daadwerkelijke kostenberekening van vervoer, omdat dit een meer eenduidige eenheid is dan zones. Kilometers zijn voor alle betrokkenen (klanten, gemeenten en vervoerders) een duidelijke en bekende eenheid, in tegenstelling tot de zonesystematiek. Ook in het OV wordt al jaren afgerekend op basis van kilometers en niet meer op basis van zones.

Op 1 juli jl. is een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in werking getreden. Eén van de wijzigingen in de Wgr is dat voor wijziging van een collegeregeling, zoals de GR Omnibuzz, de gemeenteraden meer invloed krijgen op de wijziging van de gemeenschappelijke regeling. Deze wijzigingsprocedure is per 1 juli 2022 direct ingegaan. Andere wijzigingen uit de wetswijziging hoeven pas op 1 juli 2024 doorgevoerd te worden. Dit betekent dat voor de voorliggende wijziging zowel de zienswijzeprocedure als toestemmingsprocedure richting de gemeenteraden dient te worden doorlopen.

\ Conceptbesluit

- kennis te nemen van het ontwerp van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling Omnibuzz;
- te besluiten geen zienswijze in te dienen tegen het ontwerp van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling Omnibuzz en Omnibuzz via het college van burgemeester en wethouders daarover te informeren.

\ Grondslag

- Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz
- Wet gemeenschappelijke regelingen
- Algemene wet bestuursrecht

\ Aanleiding

De aanleiding is het voornemen om de kosten voor het Omnibuzz-vervoer tussen gemeenten anders/eerlijker te verdelen. Via amendementen is in 2016 al verzocht om de afrekening van de kosten meer in lijn te brengen met de daadwerkelijke kosten. Deze

wens is later herhaaldelijk geuit vanuit deelnemende gemeenten en kan op ambtelijk draagvlak rekenen.

\ Doel
Het doel is om de gemeenschappelijke regeling Omnibuzz te wijzigen op het punt van de afrekensystematiek: een transparante wijze van afrekenen die recht doet aan de werkelijkheid (van afrekenen op basis van zones naar afrekenen op basis van kilometers).

\ Argumenten en kanttekeningen
Argumenten

Het algemeen bestuur Omnibuzz heeft op 6 juli jl. ingestemd met:
1. Het voorstel om de afrekensystematiek van het vervoer voor gemeenten om te zetten van zones naar kilometers met ingang van 1 januari 2023;
2. De nieuwe afrekensystematiek van de beheerskosten:
a. indirecte vervoerskosten op basis van het aantal ritten; en
b. overhead op basis van het aantal inwoners met ingang van 1 januari 2023.
3. Het concept wijzigingsvoorstel van de gemeenschappelijke regeling Omnibuzz en de besluitvorming hiertoe in gang te zetten.

Voor een inhoudelijke onderbouwing van deze besluiten wordt verwezen naar het voorstel voor het AB van 6 juli 2022 in de bijlage. Belangrijk om te vermelden is dat de afrekening van het vervoer in deze fase alleen voor gemeenten wordt omgezet van zones naar kilometers. Deze omzetting raakt vervoerders en klanten nog niet. De afrekening met vervoerders op kilometers wordt gekoppeld aan de ingangsdatum van de nieuwe contracten (het huidige contract loopt tot 2025 met drie optionele verlengingsjaren). De totale vervoerskosten nemen door deze omzetting niet toe. Verder wordt met deze besluitvorming de afrekensystematiek voor gemeenten in lijn gebracht met het daadwerkelijk gebruik, zowel voor vervoer als beheer. Dit sluit aan op enkele amendementen en de breed gedragen en uitgesproken wens van de deelnemende gemeenten om de kostenverdeling zo veel mogelijk in verband te brengen met de daadwerkelijke kosten.

De totale begroting van Omnibuzz wijzigt niet door deze besluitvorming, maar beide componenten (omzetting naar kilometers en andere afrekensystematiek) leiden wel tot een verschuiving van de kostenverdeling tussen de deelnemende gemeenten. Voor een financiële toelichting en de financiële consequenties voor onze gemeente wordt verwezen naar het onderdeel Financiën van dit raadsvoorstel.

Het voorstel voor de aanpassing van de verdeelsystematiek van de beheerskosten is verwerkt in een concept wijzigingsbesluit van de Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz onder artikel 18, lid 1 (zie bijlage). De aanpassingen zijn geel gearceerd, de rest van de tekst is ongewijzigd. Nu het algemeen bestuur van Omnibuzz een positief besluit heeft genomen op 6 juli jl., dient elke gemeente de besluitvorming voor de wijziging van de GR Omnibuzz in gang te zetten. Dit raadsvoorstel is onderdeel van dit proces in onze gemeente.

Kanttekeningen
Vanwege de aard van de wijziging, i.c. een wijziging van de afrekensystematiek, is het wenselijk dat de gewijzigde regeling per 1 januari 2023 ingaat. Aangezien de wetswijziging in de Wgr pas per 1 juli 2022 is ingegaan, is het vanwege het zomerreces en de doorlooptijden niet mogelijk geweest om de 8-weken termijn voor de zienswijze te respecteren. Gelet op de concrete wijziging die nu voorligt lijkt dit niet van goot belang, aangezien de wijziging in afrekensystematiek een (zeer) klein financieel voordeel voor onze gemeente met zich meebrengt.

\ Relaties met programmabegroting en/of visiedocument

De verschillende vormen van doelgroepenvervoer betreffen wettelijke Wmo-taken die aansluiten op de uitgangspunten uit het visiedocument 'de kracht van de gemeenschap' en het Beleidsplan maatschappelijke ondersteuning ‘Van eigen kracht tot maatwerk’.

\ Financiële, juridische en organisatorische consequenties

Juridische consequenties

Nadat de gemeenteraad eventueel een zienswijze heeft ingediend, vervolgt de procedure zoals deze voor 1 juli 2022 ook gold. Dit betekent dat het college een voorlopig besluit neemt omtrent de ontwerpregeling en vervolgens toestemming vraagt aan de gemeenteraad voor het wijzigen van de regeling. Op die toestemming is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Dat betekent dat de gemeenteraad 13 weken heeft om te beslissen omtrent de toestemming. De termijn begint te lopen vanaf het moment van verzending door het college. Dat is een maximumtermijn, de gemeenteraad mag uiteraard ook eerder toestemming verlenen. Ook voor deze termijn geldt dat, wil de wijziging van de GR per 1 januari 2023 in werking kunnen treden, deze doorlooptijd niet maximaal benut kan worden, maar het besluitvormingsproces wel tijdig kan worden afgerond als in de raadsvergadering van 8 december 2022 de raad een besluit kan nemen over de toestemming.

Het college neemt ten slotte het definitieve besluit tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling. Nadat alle colleges van de gemeenten die deelnemen aan de GR Omnibuzz hebben besloten, moet bekeken worden of de benodigde meerderheid is behaald. De wijziging komt tot stand indien drievierde van de colleges hiertoe hebben besloten, natuurlijk met de benodigde toestemming van hun gemeenteraden. De wijziging gaat dan voor alle deelnemende gemeenten gelden.
Het besluit van het college moet wel bekendgemaakt worden voordat het in werking treedt via publicatie in het Gemeenteblad. Nadat alle colleges besloten hebben, moet het wijzigingsbesluit bekendgemaakt worden in het Gemeenteblad van de plaats van vestiging, in dit geval Sittard-Geleen. De gewijzigde gemeenschappelijke regeling kan niet in werking treden voordat deze laatste bekendmaking heeft plaatsgevonden.

Financiële consequenties

Ook de begroting 2023 van Omnibuzz moet in dit verband gewijzigd worden. In de reguliere procedure kan nog niet vooruit worden gelopen op de eventuele wijziging van de gemeenschappelijke regeling. Dat betekent dat de (ontwerp)begroting voor 2023 vooralsnog geënt is op de oude financieringssystematiek. Om de nieuwe systematiek te verwerken is dus een begrotingswijziging nodig. Hierop is de op 1 juli jl. herziene begrotingsprocedure van de Wet gemeenschappelijke regelingen van toepassing.

Het dagelijks bestuur van Omnibuzz zendt de ontwerpwijziging twaalf weken voordat deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden aan de gemeenteraden. De gemeenteraden kunnen vervolgens bij het dagelijks bestuur van Omnibuzz hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen. Het dagelijks bestuur moet de commentaren van de raden die in de zienswijzen zijn vervat met de ontwerpbegroting aan het algemeen bestuur aanbieden. Het algemeen bestuur beslist vervolgens over de wijziging van de begroting. Het is de bedoeling dat de ontwerp-begrotingswijziging (met zienswijzemogelijkheid) gelijktijdig met de toestemmingsprocedure t.b.v. wijziging van de gemeenschappelijke regeling aan de gemeenteraden wordt voorgelegd (november, begin december 2022). Dit om te voorkomen dat de gemeenteraden begin 2023 voor de derde keer naar de nieuwe financieringssystematiek moeten kijken. Voordeel hiervan is dat de gemeenteraden bij de wijziging van de gemeenschappelijke regeling ook al direct inzicht hebben in de concrete afrekening voor 2023. Het algemeen bestuur van Omnibuzz zal in de eerste vergadering van 2023 de wijziging van de begroting daadwerkelijk vaststellen, als ook de nieuwe gemeenschappelijke regeling in werking is getreden.

Het financiële effect voor Voerendaal voor wat betreft de beheerskosten op basis van de cijfers voor 2023 uit de meest recente begroting 2022 + MJP 2023-2025 bedraagt € 420, een procentueel verschil van 0,7% (€ 57.633 t.o.v. € 58.053).

Het financiële effect voor Voerendaal voor wat betreft de vervoerskosten op basis van de cijfers voor 2023 uit de meest recente begroting 2022 + MJP 2023-2025 bedraagt € -3.639, een procentueel verschil van -2% (€ 182.356 t.o.v. € 178.717).

Het totale financiële effect voor Voerendaal bedraagt vervolgens € -3.219, een procentueel verschil van -1,34% (€ 239.989 t.o.v. € 236.770).

Het implementeren van deze aanpassingen brengt incidenteel kosten met zich mee, doordat bijvoorbeeld rapportage- en facturatiestromen moeten worden aangepast. Doordat dit zich alleen op de afrekening met gemeenten richt, zijn de kosten in deze fase beperkt en worden ingeschat op ongeveer € 7.500 (Omnibuzz-breed).

\ Bekendmaking, uitvoering en communicatie
Communicatie: het raadsbesluit omtrent de zienswijze ontwerpregeling wijziging GR Omnibuzz wordt via het college aan Omnibuzz bekend gemaakt.

Planning:
Het is de bestuurlijke wens van de AB-leden van Omnibuzz dat de nieuwe financieringssystematiek per 1 januari 2023 ingaat. Daarom heeft het AB de volgende planning afgesproken. Een schematische weergave van deze planning staat op de laatste pagina van het AB -voorstel in de bijlage.

1. Collegebesluiten tot vragen van zienswijzen aan gemeenteraden: vóór/vlak na zomerreces;
2. Eventuele zienswijzen door gemeenteraden: raadsvergadering oktober;
3. N.a.v. eventuele zienswijzen in dagelijks bestuur Omnibuzz bespreken of aanpassingen nodig zijn;
4. Vergadering dagelijks bestuur Omnibuzz inzake begrotingswijziging: 28 september 2022;
5. Collegebesluiten tot vragen toestemming aan gemeenteraden: eind september of begin oktober;
6. Gelijktijdig start zienswijzeprocedure gemeenteraden t.a.v. begrotingswijziging 2023;
7. Toestemmingsbesluit door gemeenteraden en eventuele zienswijzen door gemeenteraden t.a.v. begrotingswijziging 2023: raadsvergadering december;
8. Definitief besluit door colleges plus bekendmaking in Gemeenteblad: medio december;
9. College Sittard-Geleen draagt zorg voor bekendmaking: tussen kerst en oudjaar;
10. Algemeen bestuur Omnibuzz stelt begrotingswijziging vast.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN VOERENDAAL

namens dezen,
de secretaris,

C.J.H.M. Janssen

Dit document is elektronisch aangemaakt en elektronisch ondertekend.